

محبوب با اشاره به اینکه گلوئی اقتصاد در استان غیر مولدهاست:

نظام بانکی کشور نیاز به پوست اندازی دارد

گفتگو: پیام عابدی

تولید کنندگان سال هاست که از نظام بانکی کشور گلایه مند هستند. آنها معتقدند که نظام بانکی، سخت گیرانه رفتار می کند و شرایطی را برای پرداخت وام ایجاد می کند که با رکود حاکم بر تولید، هماهنگ نیست. از این دیدگاه، تولید کننده به راحتی قادر به ورود به چرخه تامین مالی از طریق بانک نیست و مرعوب رقابتی می شود که بر سر جذب منابع بانکی میان بخش مولد با غیر مولد شکل گرفته است. همین موضوع رو می توان در خیل عظیم بنگاه های دید که به دلیل ناتوانی مالکان اصلی آنها از پرداخت اصل و سود تسهیلات بانکی، به تملک بانک های کشور در آمده اند.

تعامل نظام بانکی ایران با تولید کنندگان و شرکت های خدماتی به گونه ای است که در یافت تسهیلات را در شرایط بحرانی، سخت می کند؟

زمانی که حجم تقاضای کل افزایش می یابد و عرضه کل کاهش می یابد، قیمت ها افزایش می یابد و تولید کنندگان در یک نقطه، دیگر قادر به خرید مواد اولیه نیستند. در این شرایط، قاعدتاً قیمت ها افزایش می یابد و تولید کنندگان ناچار می شوند که برای پایین آوردن قیمت نهایی محصول رقابت کنند. از این جهت، به وام گرفتن مایل می شوند و تلاش می کنند که بر سر گرفتن منابع بانکی رقابت کنند. در این میان بازار پول، از این رقابت حداکثر سود را می برد و تمامی توان بر حجم عرضه تسهیلات و نرخ سود می افزاید. به ویژه اینکه بانک های خصوصی که بی انصاف تر از آنها پیدا نمی شود، هر آنچه بتوانند، علیه کسانی که تسهیلات می خواهند، تمکب می شوند.

صنعتگران معتقدند بخش تجاری، راحت تر می تواند به تسهیلات بانکی با شرایط ویژه دست یابد. آنها می گویند با اشتغال کشور بر عهده واحدهای صنعتی و صنایع خرد است اما بخش تجاری واسطه گر اقتصاد به واسطه رابطه نزدیک تر با بخش مالی، سریعتر به نقدینگی مدنظر خود دست می یابد. مشکل کار کجاست؟

بانک های خصوصی منابعشان را بدون ترجیح مولد و غیر مولد بودن طرف تقاضا، عرضه می کنند. البته هر تولید کننده ای مولد تلقی نمی شود. برخی از تولید کنندگان که نوعا باید مولد باشند، ضد تولید عمل می کنند. منابع بانکی نباید در اختیار اینها قرار گیرد. دوام هایی که به غیر مولدها پرداخت می شود، بحران اقتصادی را تشدید می کند چرا که آنها این منابع را در بازار پول به جریان می اندازند تا آب گل آلود ماهی بگیرند. در خیابان بگیر و ببند راه می اندازیم تا قیمت ارز را پایین بیاوریم، در حالی که اصل فتنه نه در خیابان که در بانک به پا شده است. فعالیت

غیر مولدها چه بسا در خدمت بیگانگان باشد. فعالیت آنها و ضرباتی که به مردم وارد می کنند، بدتر از اقدامات ستون پنج دشمن یا کشورهای است که می خواهند بسا پیاده کردن ارتش و دخالت خارجی گسترده، کشور را اشغال کنند. به همین دلیل بانک های ما دور آنها خط قرمز بکشند.

البته برای نظام بانکی فعلی، سیاه و سفید فرقی ندارد. هر شخص حقیقی و حقوقی که بتواند بهره بیشتری پرداخت کند و قدرت بازپرداخت بیشتری را داشته باشد، می تواند مورد حمایت قرار گیرد. هر چند که فعالیت های علیه اقتصاد، علیه مزبوران و علیه منافع ملی باشد. برای این بانک ها مهم این است که قرض گیرنده بتواند اصل پول را با تمام بهره ای که روی آن می کشند، پرداخت کند. این کار موجب می شود که تولید و خدمات مولد به گل بنشینند.

چگونه می توان بر عملکرد بانک ها نظارت کرد؟ ابتدا باید پذیریم که کنترل بانک ها ضرورت است. بانک های مرکزی و مراجع وابسته به آن مانند شورای پول و اعتبار، برابر قانون اساسی و قوانین داخلی، مسئول تنظیم روابط میان بازار پول و بخش های اقتصادی هستند. این تنظیم روابط باید با حساسیت و سرعت بالاتری در مورد بانک های

که جمع بالایی از منابعشان را در اختیار بخش غیر مولد قرار می دهند، پیگیری شود. باید هر چه سریعتر هم در مورد این بانک ها و در کل بانک های خصوصی و صندوق ها و موسسات اعتباری تصمیم گیری شود چرا که در حال فلج کردن تولید هستند. اگر روابط آنها را در اقتصاد مسدود نکنیم، در تمام کارخانه ها بسته و کارگران خانه نشین می شوند. این گونه جامعه در آغوش فساد می غلطد و چیزی از روابط سالم اقتصادی باقی نمی ماند.

زمانی که می گوئیم فساد سازمان یافته وجود دارد به این معنی نیست که عده ای در یک اتاق جمع شده اند و تصمیم گرفته اند که فساد را در جامعه تسری بدهند. امروز این بانک ها

بدنه غیر مولد، تولید و توزیع امکانات مادی تولید را به دست می گیرد و آنها را صرفا در یک نظام رانتی مبتنی بر ضد رقابت، توزیع می کند. پرسش این است که چگونه می توان عمل کرد که پیوندهای تنگ تنگ میان بازار پول و بخش غیر رسمی اقتصاد برهم بریزند، به نحوی که دود بر خورد با غیر مولدها به چشم مولدها نرود؟

همین حالا هم تولید روز بروز در حال ضعیف تر شدن است. رکود توری تولید کننده واقعی را این قدر آزار می دهد که به منابع بانکی نیاز داشته باشد. اگر بازار پول، تقاضای واقعی را شناسایی نکند یا شناسایی کند اما پاسخ ندهد و تقاضای غیر واقعی را حذف نکند، عدم تعادل های بزرگتری به جان اقتصاد می افتد. بنابراین نمی توان بی توجه به اینکه یک عده کاسب، یک عده سوداگر و یک عده بازیگر در بانک ها نشسته اند، دست روی دست گذاشت تا غیر مولدها هر کاری که می خواهند انجام دهند. باید هزینه رفتار های ضد تولید را به انداز مای بالا برد که بانک ها جرات قرض دادن منابع خود را به هر کسی نداشته باشند. این وضع مصداق مصرع معروف شعر سعدی است: یکی بر سر شاخ و بن می برید. بانک ها با این کار، تولید را از بن می برند و کشاورز و کارگر را از بن می برند.

ضروری است که از سوی هیات وزیران، مجلس، شورای پول و اعتبار، شورای اقتصاد و بانک مرکزی اقدام فوری صورت گیرد. لازم است که این نهادها، در گزارش هایی، بدون غنا دادن به اعمال این بانک ها روشن کنند که چگونه آنها در ۱۰ سال گذشته به غیر مولدها پناه داده اند، غیر مولدهایی که باید به عنوان مجرم محاکمه شوند. بانک ها نباید به دشمنان مردم و اقتصاد پناه بدهند و از آنها حمایت کنند. اگر می پرسید چه رفتاری انجام شود، پاسخ من این است که باید از همین امروز غیر مولد را اجارو کرد و بر تن بازار پول لباس تازه پوشانند. غیر مولدها به هر میزان هم که بانک بهره بخواند، پرداخت می کنند و گر نه مولدها قادر به گرفتن چنین وام هایی نیستند. به همین دلیل بانک ها باید با التماس آنها را برای دریافت وام قانع کنند.

باید بگوئیم که بخش اعظمی از خدمات و تولید، به اشغال درآمده تا جایی که خودشان جریان واردات و تامین نیاز داخلی صنایع را به دست گرفته اند و بی شرمانه از این وضعیت علیه مردم استفاده می کنند. با این حال نه هیچ کدام از اینها و نه فرزندانشان به این کشور و منافع عموم بنگاه نمی کنند و حمایت خود را به بنگارین تبدیل می کنند. نفع مولد است. بازار پول تنها باید از مولد حمایت کند. قانون اساسی هم در این مورد صراحت دارد و تاکید می کند که تنها باید از طریق پرداخت وام بدون بهره از مولد حمایت کرد. پرسش این است که چند درصد وام هایی که پرداخت

باید از همین امروز غیر مولدها را اجارو کرد و بر تن بازار پول لباس تازه پوشانند. غیر مولدها به هر میزان هم که بانک بهره بخواند، پرداخت می کنند و گر نه مولدها قادر به گرفتن چنین وام هایی نیستند

شده و چه میزان از این منابع به مولدها اختصاص داده شده است. غیر مولدها فساد می کنند و بعد به اسم تولید وام می گیرند اما حتی یک ریال آن را هم در بخش مولد هزینه نمی کنند.

رفتار های ضد تولید غیر مولدها تا چه اندازه نیرو های مولد را دچار ناامیدی و انحراف کرده است؟

مولدها جایی برای رقابت و عرض اندام ندارند و از گردونه ایجاد تقاضا برای بهره مندی از منابع بازار پول حذف می شوند. طبیعی است که آنها از این اقتصاد روی برگردانند. این نتیجه تهاجم غیر مولدها به بازار پول است. اینکه اینها خودشان را در پوستین مقدسی به نام تولید پنهان می شوند، مجازات شان را توجیه می کند. حتی به خاطر سوء استفاده از نام تولید باید مستحق شدت عمل دستگاه قضایی باشند چرا که تولید کنندگان را دچار بدبینی می کنند. همه باید از غیر مولدها عبور کنند. چرا که امروز آنها مسئول گران شدن ارز هستند. زمانی که بانک ها برای پرداخت وام به غیر مولدها ابراز آمادگی می کنند، باید بدانند که کارشان به معنای پاسخ رضایت دادن به تقاضای تامین منابع ریالی خرید ارز است. این عمل بانک ها، موجب ایجاد تقاضا برای خرید ارز می شود. از این دیدگاه، هر گاه که ارز گران می شود، بانک ها جشن می گیرند.

بنابراین ابتدا باید این رفتار را بر هزینه کنیم تا به تعادل میان عرضه و تقاضا برای خرید ارز دست یابیم. موضوعی که باید به آن توجه داشت این است که نباید برای واردات کالاهایی که مشمول تحریم ها شده اند، ارز اختصاص داد. تفاوتی هم نمی کند که ارز را چه قیمتی در اختیار وارد کنندگان این کالاها بگذارند بلکه مهم منع واردات است، چرا که واردات آنها سطح تقاضا برای خرید ارز را افزایش می دهد و قیمت ارز به یک باره از زیر ۲۰ به حدود ۳۰ هزار تومان می رسد.

اگر تقاضا کنترل شود، قیمت پایین می آید. بنابراین این نقطه شکل گیری این تقاضا، بازار پول است. هر گاه که فنر قیمت ارز آماده رها شدن است، مدیران بانک های خصوصی، از این فرصت برای بریدن نفس تولید استفاده می کنند. بنابراین راه باز گرداندن تعادل به اقتصاد، تعطیل کردن بانک های خصوصی است. هیچ راه دیگری وجود ندارد. اگر وضع به همین منوال ادامه پیدا کند، قطعاً با فلج عمومی در تولید مواجه می شویم. بانک مرکزی و بانک ها مسئول این وضعیت هستند. مسئولان باید بدانند که با چه آتشی بازی می کنند و زودتر آتش بازی را متوقف کنند.

بانک های خصوصی و صندوق ها و موسسات اعتباری در حال فلج کردن تولید هستند. اگر روابط آنها را در اقتصاد مسدود نکنیم، در تمام کارخانه ها بسته و کارگران خانه نشین می شوند. این گونه جامعه در آغوش فساد می غلطد

هستند که فساد را به جامعه می ریزند. عمل این بانک ها در زمینه پرداخت تسهیلات به بخش غیر مولد، مانند کشیدن دشمن به درون خانه و دادن شمشیر به دست او است. کسی که اسکناس را به دست غیر مولد می دهد، مجرم تر از کسی است که اسلحه می فروشد چرا که جرم اسلحه فروش قابل پیگیری است اما جرم گروه اول به دلیل اینکه رفتار غیر قانونی انجام نشده، قابل پیگیری نیست در صورتی که مجرم تر است. بانک مرکزی باید ریشه این اعمال را بکشاند چرا که با معرفی چند نفر به عنوان مقصر ایجاد التهاب در بازار پول و تعطیل شدن چند موسسه اعتباری و بانک و ادغام آنها در بانک ها دیگر، مشکل حل نمی شود. کل این اعمال باید از ریشه زده شوند.

گفته می شود که رفتار بانک ها بر حجم بدهی بخش های غیر مولد به اقتصاد می افزاید و همزمان گردش نقدینگی را در بخش غیر رسمی اقتصاد و حتی در پولشویی و دیگر اعمال مجرمانه است، تسهیل می کند تا جایی که

اخبار کارگری

یک کارشناس حوزه کار: ارزش پول کارگر و کارمند حفظ شود

یک کارشناس حوزه کار با تاکید بر جلوگیری از رشد فزاینده پایه پولی در کشور، گفت: منابع کشور باید به سمت ظرفیت سازی در بخش تولید و بهره موری حرکت کنند تا هم قدرت خرید کارگران حفظ شود و هم توان صادراتی کشور افزایش یابد. علی اکبر لبافی در گفت و گو با ایسنا با اشاره به میزان افزایش حقوق کارکنان دولت و توجه به افزایش دستمزد کارگران در سال آینده، گفت: معتمد روند فعلی افزایش دستمزد ده چاره در بحث کارگران و بازنشستگان تامین اجتماعی و چه در بحث کارکنان و بازنشستگان کشوری، ارزش پول ملی را از بین می برد و این روند باید تغییر یابد.

وی ادامه داد: مانعی توانیم هر سال با افزایش مزد، نرخ تورم و عقب افتادگی های مزی را جبران کنیم بلکه باید سسازو و کار دستمزد و پرداختی ها را تغییر بدهیم چون در کشور ما پایه پولی به شدت در حال تغییر است و لازم است جلوی رشد فزاینده پایه پولی گرفته شود.

این کارشناس حوزه کار افزود: برای آنکه پول برای کارگر و کارمند و بازنشسته ارزش خود را از دست ندهد باید سسازو و کاری دنبال شود که تولید رونق بگیرد و پولی که روز به روز در حال بی اعتبار شدن است، به سمت تولید حرکت کند تا قدرت رقابت حفظ شود و توان صادراتی کشور افزایش یابد.

لبافی با تاکید بر مدیریت منابع کشور اظهار کرد: به جای بالا بردن قدرت خرید مردم از طریق افزایش پایه پولی باید منابع را به سمت بنگاه های تولیدی و سرمایه گذاری سوق بدهیم چون افزایش پرداختی ها خود به خود تورم زاست و ارزش پول ملی را کاهش می دهد، بنابراین باید تولید را به نحوی تقویت کنیم که مردم با حقوقی که می گیرند قدرت خریدشان را افزایش دهند.

تجمع کارگران بیکار شده شهرداری اهواز

کارگران بیکار شده پروژه «کمر بند سبز» شهرداری منطقه دو اهواز که به دنبال بازگشت به کار خود هستند، صبح دیروز (۱۲ مهر ماه) مقابل ساختمان شهرداری مرکزی تجمع کردند. به گزارش ایسنا، قرارداد شغلی همه آنها که تعدادشان به حدود ۲۲ نفر می رسد، از پایان خرداد ماه سال جاری با سوابق تا ۸ سال، همزمان با شروع فصل تابستان، فسخ شده است. این کارگران که دو ماه مزد و ۴ ماه حق بیمه آنها پرداخت نشده است، گفتند: علاوه بر این، سیاست بی توجهی مسئولان استانی و کشوری در پی تداوم خواسته های ما، قبل از اجتماع مقابل ساختمان شهرداری به دفتر نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه اهواز مراجعه و از وی درخواست کمک کردیم. پیش از این نیز در روز چهارشنبه هفته گذشته مقابل ساختمان استانداری خوزستان تجمع اعتراضی بر پا کرده بودیم.

شریعتمداری خبر داد: پرداخت پنج هزار میلیارد تومان بیمه بیکاری کرونا

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به اینکه ۵ هزار میلیارد تومان بیمه بیکاری کرونا پرداخت شده است، گفت: علاوه بر این، سیاست پرداخت یارانه دستمزد را به عنوان یکی از سیاست های مداخله گر دولت دنبال کردیم که با اجرای آن حدود ۴۲ هزار شغل در سطح کشور ایجاد شد.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، محمد شریعتمداری با اشاره به سیاست های دولت در راستای بهبود وضعیت معیشت و اشتغال مردم، گفت: در این راستا ۵،۱ میلیارد دلار از منابع صندوق ذخیره ارزی به موضوع اشتغال روستایی اختصاص یافت و حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان وام از این محل با نرخ ۴ و ۸ درصد به روستاها و به شکل تمام شماری پرداخت شد و از این محل حدود ۲۴۷ هزار شغل در روستاها ایجاد شد.

وی اظهار داشت: توجه به معیشت کارگران از طریق افزایش حداقل دستمزد در شورای عالی کار نیز بررسی شد و دولت تلاش کرد حداقل مزد هیچ گاه پایین تر از نرخ تورم نباشد و حتی عقب ماندگی در این بخش را جبران کند.

دستمزد کارگران تنها پاسخگوی ۳۸ درصد هزینه معیشت است

نرخ سبد معیشت در شهریور ماه ۷ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان است. این رقم بسیار حداقلی با احتساب همه هزینه ها از جمله هزینه های بهداشت و مسکن محاسبه شده و متوسط کمترین هزینه های زندگی در سراسر کشور است. بدیهی است که اگر بخواهیم فقط تهران یا کلانشهرها را در نظر بگیریم، کمینه هزینه های زندگی بسیار بیشتر از این رقم خواهد بود.

کسری حقوق مجبور هستند در مشاغل فعالیت کنند که سهمی در تولید ناخالص ملی ندارد و در برخی موارد باعث کاهش بهره موری وی در کار می شود چون زمانی که تمام فکر کارگر جبران ۶۲ درصد کسری مزی است نمی توان از او انتظار کیفیت کاری داشت. توفیقی بیان کرد: با تبدیل ارز دولتی به ارز نیمایی، کره کیلویی ۸۰ هزار تومان شد، مرغ، گوشت و نهاده های دامی و... همه گران شد.

با این دستمزد کارگران چگونه زندگی می کنند، برخی از آنها اضافه کاری می کنند که در حال حاضر به خاطر کرونا شیفتهای اضافه کاری هم کاهش یافته است. برخی دیگر با مسافر کشی تلاش دارند کسری حقوق و دستمزد را در تامین هزینه های زندگی جبران کنند. رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شورای اسلامی کار اظهار داشت: کارگران برای جبران

رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شورای اسلامی کار با اشاره به اینکه دستمزد تنها ۲۸ درصد سبد معیشت را پوشش می دهد، گفت: کارگران برای جبران ۲۶ درصدی هزینه های خود باید کار های کاذب کنند. فرامرز توفیقی در گفت و گو با خبرگزاری

رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شورای اسلامی کار: